

POSTANOWIENIE

Dnia 6 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa T. J.
przeciwko B. S. i M. S.
o ustalenie nieważności umowy i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 6 marca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 16 listopada 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powódki na rzecz pozwanych kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Tak ujęta instytucja tzw. przedsądu jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także ze sformułowanymi

przez Radę Europy zaleceniami dopuszczającymi wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla.

Powódka T. J. zarzuciła w skardze kasacyjnej wyrokowi Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 16 listopada 2017 r. naruszenie art. 82, 84 i 394 § 3 k.c. oraz art. 385 k.p.c.

Zdaniem powódki wniesiona przez nią skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. ze względu na to, że zaskarżony wyrok w sposób oczywisty narusza przepisy art. 82 i 394 § 3 k.c. wskutek uznania, iż powódka w dacie zawarcia z pozwanymi w dniu 25 maja 2011 r. umowy przedwstępnej znajdowała się w stanie, którego nie można zakwalifikować jako wyłączający swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli. Ustalenia w tym względzie zostały przez Sąd dokonane – zdaniem powódki - bez uwzględnienia zeznań świadków: L. I. oraz A. Ł., oraz wbrew okolicznościom faktycznym towarzyszącym zawarciu umowy. W ocenie skarżącej, Sąd Apelacyjny nie przyłożył należytej wagi także do tego, że powódka niedługo po zawarciu przedwstępnej umowy sprzedaży została częściowo ubezwłasnowolniona postanowieniem Sądu Okręgowego w W. z dnia 14 lutego 2013 r. (sygn. akt III Ns (...)). Okoliczność ta może nasuwać poważne wątpliwości co do stanu psychicznego powódki w chwili podpisania umowy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wiąże się z widoczną już na pierwszy rzut oka wadliwością zaskarżonego orzeczenia. Istnieje w szczególności wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się strona skarżąca i jest pewne, że uchybienia te miały wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia. Strona, która wniosła skargę, musi zatem wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym i rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie. Przytoczone okoliczności powinny jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, z dnia 20 października 2005 r., II CZ 89/05, z dnia 10 sierpnia 2006 r.,

V CSK 204/06, z dnia 24 lutego 2006 r., IV CSK 8/06, z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, z dnia 24 stycznia 2011 r., IV CSK 485/10).

Analiza uzasadnienia wniosku powódki o przyjęcie do rozpoznania wniesionej przez nią skargi kasacyjnej nie pozwala uznać tej skargi za oczywiście uzasadnianą w przedstawionym wyżej znaczeniu.

Skarżąca nie przedstawiła zarzutów naruszenia przepisów postępowania z zakresu postępowania dowodowego, a to uniemożliwia przyjęcie, że – wskutek ewentualnych uchybień procesowych mających istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.) – stan faktyczny przyjęty za podstawę rozstrzygnięcia nie mógł stanowić podstawy zastosowanych przez sąd drugiej instancji przepisów prawa materialnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2018 r., II CSK 221/17).

Wywód skarżącej stanowi w istocie polemikę z dokonanymi w sprawie ustaleniami faktycznymi. Zabieg ten nie może jednak odnieść skutku na etapie postępowania kasacyjnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2017 r., II CSK 435/16). Ocena materiału dowodowego należy do sądów *meriti* i nie mieści się w ramach kognicji Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym (wyrok Sądu Najwyższego z 5 lutego 2014 r., V CSK 125/13). Przytoczenie przez skarżącą własnej oceny dowodów, a więc w istocie kwestionowanie ustaleń poczynionych w toku instancji jest wykluczone. Ustalenia te nie podlegają weryfikacji na etapie postępowania kasacyjnego (art. 398³ § 3 k.p.c. i art. 398¹³ § 2 in fine k.p.c.).

W konkluzji należy stwierdzić, że podważanie ustaleń faktycznych i oceny dowodów – nawet dokonywane uzupełniając przy formułowaniu zarzutów materialnoprawnych – jest wykluczone na etapie postępowania kasacyjnego i nie może stanowić podstawy uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 sierpnia 2018 r., I CSK 221/18 i z dnia 11 kwietnia 2018 r., II CSK 708/17).

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zgodnie z art. 98, 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w związku z § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2

rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

aj